

Leder

Rekruttering til realfag

– kan Hydrologirådet gjøre en forskjell?

NHR arbeider på ulike områder, hovedsakelig med å arrangere konferanser og fagmøter. Vi er den nasjonale IHP-komiteen, og vi arbeider med rekruttering til hydrologi som fag. Det er mye vi er flinke til, spesielt vil jeg fremheve fagmøter og konferanser, men noe kan vi også gjøre bedre. Det er nå viktig å fokusere på formidling av hydrologi til samfunnet. Det er bare ett skår i gleden, nemlig den velkjente tidsklemma. Vi ønsker å være et forum der studenter og elever kan finne inspirasjon til å velge vannfaglige studieretninger, og der våre medlemmer kan finne

aktuell informasjon og presentere egne prosjekter og resultater. Vi skal bruke tid på å etablere kontaktnett mot ut-

danningsetater og elever/studenter. For å få til dette, er vi helt avhengige av å ha dynamisk kontakt med medlemmene via våre nettsider. Send oss informasjon om aktuelle prosjekter/saker dere har slik at hydrologi fremstår på våre nettsider som det spennende og omfattende faget det faktisk er. Vi har nye fine nettsider- bruk dem til å profilere din bedrift og resultater! På denne måten blir vi et dynamisk råd som kan gjøre en forskjell når det gjelder rekruttering til realfag og vannfaglige studieretninger.

Torill Engen-Skaugen
leder Norsk hydrologiråd

Skredarbeid i Norge

Konsekvenser av framtidige klimaendringer og risiko knyttet til ustabile fjellpartier har økt oppmerksomheten rundt samfunnsikkerhet knyttet til skred.

Behovet for mer helhetlig, effektiv og styrket innsats har medført at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fra 1. januar 2009 har fått ansvaret for statlige forvaltningsoppgaver innen forebygging av skredulykker. Dette innebærer å yte hjelp til kommuner og samfunnet ellers med kompetanse og ressurser til kartlegging, arealplanoppfølging, sikring, overvåking, varsling og beredskap. Kunnskapen om skredfarlige områder skal bli bedre og mer tilgjengelig.

I det skredforebyggende arbeidet blir skred klassifisert som:

- snøskred
- fjellskred
- løsmasseskred

Faktiske skredhendinger er ofte en kombinasjon av disse typene.

Fem tiltak for økt sikkerhet

NVE vil redusere risikoen knyttet til skred gjennom følgende tiltak:

1. Kartlegge og informere om fareområder
2. Rettlede og følge opp arealplanlegging og arealdisponering
3. Planlegge og gjennomføre sikrings tiltak mot skred
4. Gi skredfaglig hjelp i beredskaps- og krisesituasjoner
5. Overvåke og varsle skredfare

Ansvar for håndtering av skredrisiko

Kommuner: har ansvar for å sette i verk forebyggende tiltak for å sikre mot skredulykker. De har også ei viktig rolle i håndtering av akutte situasjoner og kriser.

NVE: skal bidra med kompetanse og ressurser til kartlegging, arealplanoppfølging, sikring, overvåking, varsling og beredskap.

Politiet: har ansvar for å sette i verk og lede redningsinnsats der menneskeliv eller helse er trua, samt å avgrense fare/skade ved skredhendinger der liv ikke er trua, inntil annen myndighet kan ta over dette ansvaret.

Andre statlige etater: skal gi råd og hjelp innenfor sitt ansvarsområde.

Geofaglige ekspertmiljøer: kan bistå med faglige vurderinger på oppdrag fra kommuner, politi og andre.

Forsikringselskap/ Statens naturskadefond: har ansvar for eventuell taksering og erstatning ved skredskader oppstått på brann-/kaskoforsikrede objekter. Ved skade på objekter som ikke kan forsikres, kan en søke erstatning fra Statens naturskadefond.

Medlemmet

BKK Produksjon AS

BKK Produksjon har 29 heleide vannkraftverk og produserer i et normalår 6,7 TWh. Det gjør oss til Norges 5. største kraftprodusent. Innen 2015 er målet å bygge ut ytterligere 750 GWh ny vannkraftproduksjon.

BKK Produksjon har et svært kompetent ingeniørmiljø innen planlegging, prosjektering og utbygging av vannkraftverk. Vi jobber aktivt innen kraftverkshydrologi og utfører flomberegninger. Et viktig prosjekt er utsetting og oppfølging av hydrologiske målestasjoner, i samarbeid med fiskebiologer ved Unifob (UiB), for å dokumentere hvilke vannføringer fisk lever under. Vi setter også ut loggere for å etablere nye tilsigsserier og

for å dokumentere minstevannføring. Vår tverrfaglige kompetanse fra felthydrologi til drift og dataoverføring via GSM vil bli videreutviklet framover.

Andre hydrologirettede aktiviteter er etablering av HBV-modeller for alle vassdrag hvor selskapet har kraftverk. Egen meteorolog bidrar med tolkning av værvarsler og deltar i operativ analyse. Vi selger også rådgivings- og entreprenørtjenester til eksterne.

www.bkk.no

Masteroppgave om snø og snøkart

Anita Verpe Dyrddal tok mastergrad i "Atmospheric Science" ved North Carolina State University, USA. I masteroppgaven ved Meteorologisk Institutt i Oslo, så hun på snøutvikling ved meteorologiske stasjoner i Romerike, Røros og Finnmarksvidda, og sammenliknet ulike snøparametre med simulerte verdier fra snøkartene som ligger på www.senorge.no.

Formålet med denne type analyse er å vurdere kvaliteten på snøkartene som blir brukt i flere sammenhenger, bl.a. i kartlegging og forberedelse av flom. Resultatene viser at snøsesongen har blitt kortere ved alle stasjonene, da spesielt ved at smeltesesongen starter tidligere. Til tross for en generell underestimert av snø, gir snøkartene en god beskrivelse av snøforhold i Sørøst-Norge. Andre steder i landet varierer resultatene. Et av hovedproblemene er forskjell i reell høyde og høyde i snømodellen, samtidig som nedbørsgradienten er overdrevet, noe som resulterer i for mye nedbør i høye strøk.

Anita har opparbeidet kompetanse innen statistiske analyser, snøhydrologi,

simulering av snø, programmering i Matlab, GIS-applikasjoner, selvstendig arbeid og engelsk språk. Hun jobber nå som vikar i klimadivisjonen ved met.no, med forskning på norske snøforhold.

Post til NHR

Postboks 5091 Majorstua, 0301 Oslo
Tlf: 22 95 95 95 Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nhr@nve.no
www.hydrologiraadet.no

Litt av hvert

Frist for påmelding til
Norsk Juniorvannpris 2010
er 13.11.09,
www.norskjuniorvannpris.no

Ledige jobber

1. aman. i overflatehydrologi,
UMB-Ås. Søknadsfrist: 01.11.09,
www.umb.no

Prof. in Hydraulic Engineering
and River Basin Development,
UNESCO-IHE, Delft, Nederland.
Søknadsfrist: 15.11.09,
www.unesco-ihe.org/About/Vacancies

Konferanser

Norsk vannforskning 2009.
Vann – en knapp ressurs, Bergen,
23.11.09; www.hydrologiraadet.no

GIS i vassdrag, Trondheim, 20.-21.01.10.

Hydrogeologi og miljøgeokjemi,
Trondheim, 02.-03.03.10; www.ngu.no

**Future Climate and Renewable Energy:
Impacts, Risks and Adaptation**,
Oslo, 31.05-02.06.10; www.nve.no/CES2010

**The Nordic Hydrological Conference,
Riga, Latvia 09.-11.08.10;**
www.nordicwater-2010.com/

Klimaendringar og hydrologi,
Lillehammer, 14.-16.09.10;
www.hydrologiraadet.no

Styret i NHR 2009 - 2010

Leder: Torill Engen-Skaugen, met.no

Nestleder: Hege Hisdal, NVE

Styremedlemmer:
Johannes Deelstra, Bioforsk
Knut Alfredsen, NTNU
Åge Molversmyr, IRIS

Suppleanter:
Bjørn Frengstad, NGU,
Hans-Christian Udnæs, GLB